

1913

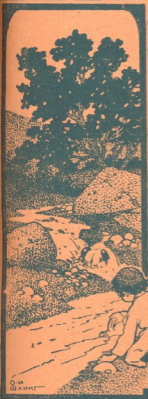

საქართველო

საქართველოს

მშენებელი

მხირა წამყვანთაგანს.

С. И. ШАКИНГ

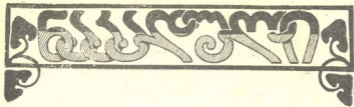

035060.

№ 12

რედაქციისათვის

ვისაც მოელოა წლის ფული სრულად არა აქვს შემოტანილი და ათ ივლისამდე არ შემოიტანს, კურსნად „ნაკადულის“ გზავნა მოეხმობა.

საქართველოს
საბჭოთაო
საზოგადოებრივი
საბჭო

საბჭოთაო
საზოგადოებრივი
საბჭო

№ 12.

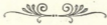
036060, 1913 წ.

F10197

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

I—კონცერტი,—სურ.	1
II—მლოცვეი თამრო,—ჯექსი ბ. ახ.ა.ს.მ.ი.რ.უ.ღ.ისა	3
III—ძმები,—აშაგა ილია რუსაძისა.	6
IV—ჩიტ-ბელურა,—სადსურა ზღაპარი, გაღქსილი, (გაგრძე- დება) სტეფ. ძიმისტარიშვილისა (კორტოსა),	11
V—თელღ და გოგი,—(თარგმანი) გ. ღ—ისა	18
VI—გასართობი:—რბუსი და აღსნა	23

მლოცავი თამარო.

ღამოს კმსა, როდესაც
ქარი კმინავდა, წიოდ,
ხატის წინ მლოცავ თამარიკოს
სრემლები ჩამოსდიოდა.

ამბობდა: „ღმერთო, მიცოცხლე
სუმი ღუდა და მამო;
ბუბილოს მიყე კბილები:
უნდა ბოლოკის ჭამო.

ღმერთო, კვიცოცხლე ქათმები,
ინდოურები, ბატები;

დიდი ღორები, კოჭები,
 კნუტები, თეთრი კატები.

ღმერთო, გვიცოცხლე თაგვები,
 ზატარა წრინ-წრინებები;
 ღმერთო, გვიძრავლე ბუსები,
 ჭრელი ზეპელას მკუანები.“

ასე ილოცდა თამარიკო,
 ხატის წინ დახოქებული,
 მტირალი, ცრემლის მურქვევული,
 ეელ-კისერ გადაგდებული.

ძილმა დასძლია... და თავი
 დაქრწა, როგორც აკვანი;
 გადაიხნიქა... ტახტიდან
 მირს მოადინა ბრავიანი!..

შორით უმხერდა ბუბილო,
 იჭაჭებოდა სიცილით...
 წამოაყენა თამარიკო
 და უთხრა ტკბილის დიმილით:

„მე ცელქო, ხეთ-ისეთო,
 არა გცოდნაბ ლოცვათ;
 შენმა სიტყუებმა, კუდრაჭაჲ,
 გამხტერ-გამაოცაო!..“

სად გაგანილა, ლოცვაში
 კაცმა ინატროს ბუსები,

კატა, თბუვი და ბოსნი
მწერები, ხარაბუსები.

ახია შენსე, შე ცელქო:
მეორედ აღარ ხაიდენ;
აღარც ძირს კაიძლართები
და აღარც ცრუძლებს დაიდენ!

ბ. ახოსპირელი.

მ მ მ მ მ

ბა, ხეძო კურიტებო! რომელი თქვენგანი
გამხარებს დღეს? ვინ უფრო კარგ ნიძანს
მოიტანს! — უთხრა მამამ თავის ორ ვაჟს, რომელნიც სკოლა-
ში წასასვლელად იყვნენ დამზადებულნი.

— მე, მამილო, მე! — წამოიძახა სიკომ. მე უკვლავ სავ-
ნებში კარგი ნიძნები მაქვს.

— ვისა?! შენა გაქვს კარგი ნიძნები, თუ მე?! შენ სულ
ორები გიხის; მე კი ოთხები და ხუთები, — გააწუწუტინა ლე-
ომ თავის ძმას და თან ხუმაღ ძაგარი მუკლუტინი უთავაზა
ნიკოს.

— სტუქის, მამა! არ დაუჯერო. მე უმასუსე კარგად ვა-
ლა სავნებში. ეს სულ გახუტებული იყო.

— ვინ იყო გახუტებული? შენ არ ბრძანდებოდი, ლექსი
რომ ვერ წაიკითხე? დაიწე თუ არა, იმ წამსვე შეწინქვილეს
ვირიფიო მესდევი. ის ლექსი შემდეგ სიკომ არ წაიკითხა?

— მართლდა, სიკომ წაიკითხა, მაგრამ მერე მეს გამხ-
სენდა თავიდან ბოლომდე. იქ მხოლოდ ერთი სიტყვა დამა-
ვიწედა და იძირამ შედექინ. აბა მერე ვკითხა, თუ არ წაიკი-
თხავდი!

— ანგარიშში რაღა ჰქვანი? ვეროფერიც ვერ უპასუსე. შენს მაციერ სულ მე გავაკეთე ეველა ამოცანები.

— მე ვერ გავაკეთებდი თუ? მაგრამ შენ არ მაცადლე. შენ სულ ხეძხე წინ იძახდი, დროს არ მამლევიდი, რომ მომეფიქრნა. შერე რა?! მე ვიცი, რომ გადავად. სანდროს მთელი წლის განმძელობაში არაფერი გავუკეთებია, მაგრამ მასწავლებელს უთქვამს—გადავად. თუ ის ვნა-ბლუ სანდრო გადავიდა, მე რატომ უნდა დაურსე. აი დღეს გავიგებთ ეველაფერს, დღეს ვნახავთ—ვისი ნიძანი იქნება უკეთესი, ხეში იუ შენი.

— ჰო, დღეს ვნახავთ. უპასუსხა ლეომ.

— მართლაც დღეს გამონხდება თქვენი სიამ-კარგე, — გასწევეტინა მამამ. — მაგრამ იცოდეთ, თუ ორივენი დარჩით, მაშინ სამუდამოდ გამოგასაღებთ სკოლას. მე თქვენი თავი აღარა მძიქს. დორებს გამწევენინებ ორივეს, თუ ვერ ისწავლეთ. აბა ახლა იარეთ!—უბრძანა მამამ.

ძმებს არ ესამძიფნათ მამის მუქარა და მოღუქულები მოსც. ლდნენ მას. მაგრამ, გასცდნენ თუ არა ეზოს, ეველაფერი დაბეჭედათ.

— ლეო, მოდი გავიქცეთ. ვინც გაასწრობს, ის გადასული იქნება, — უთხრა ნიკომ.

— კარგი, გავიქცეთ. აბა დადექი. ერთი, ორი, სამი! — დაიძხა ლეომ და ორთავე მოკურცხლეს. ცოტა სწინ შემდეგ ნიკომ მოხერხებულად მოუქნია ფეხი ლეოს და ეირამლა გადააკოტრიდალა. თეითონ-კი ცოტა მანძილი გაიბინა და შემდეგ ს. ცილ-ხარხარით მოუბრუნდა ლეოს, რომელიც ისიც იყო წამოღვა და ხალათის მტვერს აცლიდა.

— ახლაც არ გავერა! სომ მე გავაობე. აი ნახავ, თუ მე არ გადავად და შენ-კი დარჩები, — ნიძნის მოკებით ეუბნებოდა ნიკო.

— განუძღი, თორემ ცეცხლს, — უთხრა გაჯაჯურებულმა ლეო.

— რათა ძეგლს რომ გაჯაჯო, იმიტომ უნდა ძეგლი?! აბა მობრძანდი, გინჟენებ სეირს.

ლეო ცოტა ხანს გაჯაჯურებული უცქეროდა დონჯ-შემოურთილ ნიკოს, შეძვეკ უცებ მოწედა ადგილიდან, ჩამოეჭროდა, დონივრად გააწნა სილა და მოუსვა სკოლისაკენ. ნიკო დაუდევნა, მაგრამ ლეომ სკოლის ეზოში შეიბინა და ამხანაგებში გაერია.

ლეო და ნიკო ტყუენი იყვნენ. ერთმანეთს იმდენად ჰგებანდნენ, რომ გარეშეები ძნელად აზრეკდნენ, რომელი იყო ნიკო, ან ლეო. სიმაღლე, სხე, ხმა ორივეს თანაბარი ჰქონდათ. განსაკუთრებით ახლად დანიშნულ მასწავლებელს უძნელდებოდა მათი გარჩევა. ზარმაცმა, მაგრამ ცელქმა ნიკომ ძაღვ შენიძნა ეს და თავის სსსარგებლოდ გამოიყენა მასწავლებლის სისუსტე. როდესაც მასწავლებელი იმის გეარს და სხეულს დაიძახებდა — ის ადგილიდანაც არ დაიძროდა და ისე იყო გაუჩნებელი, თითქოს მას არაფერი არ შეეხებოდა. ბუჯითი ლეო კი, გაიკონებდა თუ არა თავის გეარს, სხეულს არ აქცევდა უურადგებას, ერთს მძისკენ მიიხედავდა და მარდად წამოხტებოდა სანახევოდ. მასწავლებელი-კი ფიქრობდა, რომ მას ნიკო უძახუხებდა. ამგვარად ძალიან ხშირად ნიკოს მაგივრად ლეო უძახუხებდა. ნიკომ ერთი ხერხი გამოიგონა კიდევ. ის ხშირად უცვლიდა ლეოს ადგილს: ერთ დღეს რომ თავის ადგილზე იყო, მეორე დღეს ლეოს მიასწრებდა და იმის ადგილზე მოიკლათებდა. ამ ადგილების ცვლამ უფრო გაუძნელა მასწავლებელს მათი გარჩევა. გუშინ ლეო თავის ადგილიდან რომ უძახუხებდა ნიკოს მაგივრად, დღეს — მეორე ადგილიდან თავის მაგივრად აძლევდა მასწავლებელს ზახუსს. ამი-

ტომ მასწავლებელი ფიქრობდა, ნიკო და ლეო ორნივე კარგად სწავლობსო და ორთვეს ისე უცქეროდა, როგორც კარგ შვირდებს.

მაგრამ წლის ბოლოს მასწავლებელმა თავისი შვირდები გამოსცადა და აღმოჩნდა, რომ ნიკო ძლიერ ჩამორჩენოდა თავის ამხანაგებს. ამიტომ გადასწყვიტა დაეტოვებინა ის იმავე განყოფილებაში.

— გადავედი, გადავედი! ქაქახებდა ნიკო და რაც ძალი და დონე ჰქონდა გარბოდა სახლისაკენ. თან ნიძანს მიაფრიალებდა. ლეო-კი აცრემილებული გამოვიდა სკოლიდან და ნიძანს მაგრად უჭერდა ხელს.

— გადავედი, ძმა, გადავედი! გითხარი, გადავალ მეოქი. ლეო დარჩა. აი, ნახე, მამილო, ჩემი ნიძანი! — ეიქინით მიბრუნდა ნიკომ მამასთან და ნიძანი გადასცა.

სახამ მამა ნიკოს ნიძანს გადათვალაიერებდა, ლეოს მუძოვიდა სახლში და იქვე კარებთან კედელზე მიეკრძნო. დაინახა თუ არა ლეო მამამ, უსაუვედურა:

— არა გრცხვენია, ლეო, რომ დარჩი? შენ კარგა მუკორდი მეკონე და ნიკომ-კი ეჯობა? ამიტომ იკუეხდი ამ დილით?!

ამ საუვედურმა სულ ერთიანად მოუკლა ლეოს გული. მან ვერ მოითმინა და სმა-მადლა დაიწყო ტირილი. ნიკო სტოდა, დაუსრულებლივ ლაპარაკობდა, თავს იქებდა და ლეოს დასცილოდა.

— დაივათ, დაივათ. წამოიძახა მამამ, რომელსაც სულში ნიკოს მიერ მოტანილი ნიძანი ეჭირა. ეს ვისი ნიძანია? — ჰკითხა ნიკოს.

— ვისი და ჩემი. მასწავლებელმა მე მომცა.

— მამ აქ რად სწერია ლეო?

— აბა მე რა ვიცი. იქნება მასწავლებელი შესცდა. ეს-კი მოხრა, შენ გადასული ხარო.

მამამ ლეოსაც გამოართვა ნიძანი და ცოტა ხნის თვალღერების შემდეგ ნიკოს მიძროთა:

— მობრძნდი აქეთ, ბ-ნო! შენ ვის ატეუე, ა? როგორ ჩაიგდო სელში შენ ლეოს ნიძანი? აი შენი ნიძანი, შე ცუდღუტო შენა, — და თავში ჩაბრტვა ის ნიძანი, რომელიც ლეომ მოიტანა. მეორე ნიძანი-კი ლეოს გადასცა.

ნიკო ბუსღუნით გაიბარა კარედ და ლეომ-კი უამბო მამას, თუ როგორ ჩაიგდო სელში ნიკომ მისი ნიძანი.

— დაიძხა თუ არა მასწავლებელმა ჩვენი გვარი, — ეუბნებოდა ლეო მამას, — ის იმ წამსვე წამოხტა, მიიბრინა მსათან, გამოსტაცა სელიდან ნიძანი და გამოიქცა სასლინაკუნ. მე-კი მეორე ნიძანი დამრჩა და როდესაც მივედი მასწავლებელთან მან სმა-მძღლა წაიკითხა, რომ მე დარჩენილი ვიყავი... მასწავლებელმა არ იცის, მამა, ჩვენი სახელები და ერთმანეთში ვეღარ გვარწყვს, — დაუმტა ლეომ.

ილია რუხაძე.

(გაგრძელება).

IV

აწუღლ კლეხმა ცულის ფსი
მოღად შექსმა, მოღად დასარჯა;
ძველებურად გაღარიბდა,
ძველებურად დაისაჯა.

აწ რაღა ქნას, სად წაუიღეს,
ვის შესიუღოს თვისი დარდი?
ჭირს თაუიღან მოიძორებს
მხოლოდ კაცი დარდიმანდი.

ვაჭრებს სთხოვა შემწეობა,
მკრამ ევეღვან გაუცინეს.
მესობლებმაც ნიშნ-მოკებით
გაჭკიცხეს და შეარცხვიხეს.

და კვლავ კლეხი ბელურასთან
გაემკზაურა სათხოვნელად.

კზად-კი ნაცნობ მელორესთან
შეიარა საჩივლელად.

მას უამბო ეველაფერი—
სუროთ-მოძღვართ ჩანადენი:
ცული როგორ გამოსტაცეს,
საქმე უფეს შესარცხენი.

მელორე-კი გაუჯავრდა
და კვლავ მისცა დარიცება:
—წადი ისევ ბელურსთან,
სთხოვე ისევ შემწეობა.

მისვლის უძალ, ნუ დაუბრავ,
აუსხენი განაჭირი;
შემდეგ ცრემლით შევედრე,
რომ განუქოს იმან ვირი,

რომელიც მას ეხოში ჭეჯეს,
სამოვარსე დაბოულია...
განაჭირში შემწეობა
ბელურსკან აღთქმულია.

მე მომკვარე იგი ვირი,
მე განწავლი იმის მოუღას.
ის სჯობია, დამერწმუნე,
მოელი სოფლის ემბთა ეოღას.—

კლეხი ადგა და წავიდა;
კზა ნაცნობი გაიარა,
ჩიტ-ბელურას სასახლეში
გამოცხადდა იგი ჩქარა.

— რასა იქ და როგორა ხარ? —

ჩიტ-ბეღურამ ჭკითსა კლესსა.

— კარგადა ვარ, მწეალობელი,
 ვენაცვალე შენ სახელსა.

— რა ამბავი, სად უოყილხარ?

სუ-თუ კიდევ ვიჭირს რამე?

მე მხადა ვარ შეგეწიო,

დაიჯერე და იწამე.

მებრძლები, რადგან უცა —

ვინა ხარ და სადური...

მას არ უნდა დამტკიცება,

რომ კლესი ხარ უბედური;

მაგრამ დემრთი მოწეალება...

დრო და ქაბი შეიცვლება.

როგორც ქრისტეს ნათქვამია —

უკანანი წინ იქნება. —

ახლა მათხარ - რად მოხვედი,

ან რა ვინდა შემწყობა?

სუ დამაღავ სურაფერსა,

თუ გწამს ჩუმი მეგობრობა.

— ხედა მსხეულად მოვლენილიო,

ჩემს დარდსა და მწუხარებას

არ დაფუარავ, აღვიბრებ;

ძით მივიღებ, უცა, შეუბეს.

თუითონ იცა, მე ვინა ვარ;

დემრთა როგორ ვამბინა...

შეგრამ მძლავრთა ძლიერებამ
მძლია, მონად შემიწინა.

მე გლეხი ვარ, მუშა გლეხი,—
არ ვარ კაცად ვერ ცნობილი.
ვევლებ ჩემი ბატონია,
ჩემსვე უფრო გამოცდილი.

შენ-კი მხოლოდ ამასა გთხოვ:
ვირი რომ ვეპყრე აქ, კსოში,
ის მახუქე, ვიმუშავო
და ზვიდო ორი გროში,—

ჩიტ-ბელურამ გლეხის თხოვნა
იმხვე წამს შესრულა:
გლეხის შრომა და ამბავი
ჩიტსე აღარ დაკარგულა.

V

გლეხმა ვირი მელორესს
მიიუვანა სინარულით,
მოიციოთა მსხინძელი
მოწიწებით, სიუფარულით.

მსხინძელსაც გუხნარდა
გლეხის კარგად დაბრუნება;
კმაყოფილნი დასხდნენ ერთად,
ისაუბრეს, ჭოვეს შევება.

— აი, ძმაო,— მელორემ
უთხრა გლეხსა მხიარულად:

— ამ ვირს კარგად მოუარო,
ზრ გავიდო ესეც ფულად.

როს დაგჭირდეს ძენ ფულები—
გადაატარი ვირსა წნელი,
და ის დაჭურის ურიცხე ოქროს:
ბეცილდება განსაცდელი.

მართლაც გლეხმა სისარულით
გადაატარა ვირსა წნელი,
და ვირმა-კი ძირს დაჭვარა
ოქრო-ვერცხლი ულეველი.

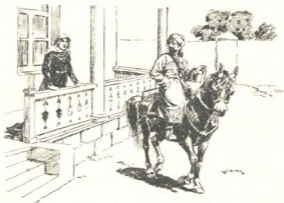
— აბა, ძმაო, ახლავე წადი,
სუ დაატარებე ცუდით დღეს,—
წაიუვანე ესე ვირი
და დატოვებოძს სიცოცხლესა.

მეტის-მეტად მხიარული
სუენი გლეხი ბედნიერი
გზას გაუდგა, წაიუვანა
ის დიდებულა მძევნიერი.

ძინ მივიდა თავმამწონე,
მიიუვანა ნახექარი.
ახლა მისებრ ბედნიერი,
ძის ჰგონია, ბრსად არი.

ფული როცა დასჭირდება,
გადაატარა ვირს წვეპლასა:
ვირიც ოქროს გადმოუერის,
გახანრებს სუეველასა.

კლეხს უოველ დღე ხადიმი ბქეს—
 ნიტის რძეცკი არ ბკლია.
 უველა მასთან მხიარულობს—
 მდიდარი და სწუხალია.

აბრეშუქით და სავკრდით
 კლეხის ცოლი მიართულებს;
 ცხენ-უნჯვრით, იბრადლით
 თვითონ კლეხიც მიიწმულებს.

სახლი მიართო მან მდიდრულად;
 ვააკვირვა მესობლები:
 მტერი შურით იტანჯებ,
 ხარხარებენ მკობრები.

სიკვდავრებმა რომ შეიტყეს
 კლეხის ასე გამდიდრება,
 შეიშურეს კლეხისათვის
 ბედურანი მოწყალება.

ვაჭრულ სრიკით, შეღაობით
 იგი ვირი მოიპარეს.
 ზატყუცემულ სოფდაგრებმა
 კლესს სიცოცხლე გაუშწარეს.

კლესმა რა სცნო, — მოუპარაუთ
 მისი ვირი ოქროს ქურელი,
 გაფითრდა და გაღირია,
 სურდა გამოეჭრა ველი.

სტეფანე ძიმისტარიშვილი (კორტოხა).

(შემდეგი იქნება).

საქართველოს
საბჭოთაო

თედო და გოგი.

I

ოვი, მიწილადე ცოტა ჰური!..

— მოკუძორდი აქედან, მთხოვარზე! ვერაღ
რაც არ გავვიგონია შენი თხოვნა და დი-
ჭინი!..

გოგიმ შედიგურად შეხბორუნა სურვი თე-
დოს და ფხვრისაგან წავიდა. თედომ, რო-
მელსაც გასუნებული ტანისმომისი და დაკუ-
რებული წაღები მეტის-მეტ დანაგროულ მესა-
ხედაობას ათვისებდნენ, გააყოლა ნადვლიანი

თვალეები გიგოს და ღრმად ამოიოხრა.

— რა, მთხოვარზე, არა გამოდნა რა? — უთხრა თედოს
მოუსვენარმა სიკომ: — დანიოქე, ბიჭო, და ისე ითხოვე, — შეი-
ძლება შეგობრალის ვინმემ და ერთი ლუკმა ჰური მოგიტყუ-
ხოს...

— ეი, ბიჭებო, შემოსწირეთ თითო ნატყესი ჰური ჩვენ
მთხოვარას! — დაუვირა სიკომ მთელ კლასს.

საბრალა თედოს მეტის-მეტი სირცხვილისაგან ლოყები
გაუწითლდა.

— გახუძდი, სიკო, არაა საჭირო, — წენარად ჩაილაპარაკა
მან.

— რატომ არაა საჭირო? — უხრდეღუერი სიცლით უთხ-

რს სიკომ:—თვითონ კარგად თხოულობ. როცა-კი მე მინდებოდა, არაა საჭირო?

— დაიჭი, მოხვარაჲ! — დაიუვირა ალემ და თედოს ჰურის ნატეხი ესროლა.

— აი, ხომ ხედავ, ცამოხნდა კეთილი ადამიანი—მემოკწირა ლუკა ჰური; აბა კიდევ ვინა ხარ?—არ იძლიდა სიკო. თედოს თვალები აეცრემლა.

— კარგი, სიკო, გეთაყვა, არ არის საჭირო, — სოსოვდა ის სიკოს, მაგრამ უკანასკნელი მანც არ სცხრებოდა. ეს ზირველი არ იყო სიკოს მხრით. ასეთი საქციელით მას არა ერთხელ გუჯავურებდა თედო. ხელაც დიდხანს აწვალუბდა, რომ ზარი არ დაერეკათ და კლასში გერძხული ენის მასწავლებელი არ შემოხულიყო.

II

თედო მთელ კლასს ათვალ-წუნებული ჰვავდა; ის მედამ მოწვენილი, დასაგრული და მძიერი იყო. საუსმის დროს სძირად მაძართავდა რომელსამე ამხანაგს და მოწიწებით სთხოვდა საჭმელს.

გოგის სამინლაღ არ მოსწონდა თედოს ასეთი საქციელი.

— როგორ არა სცხუნია, რომ დადის და ამხანაგებში თითო საჭერ ჰურს თხოულობს? — უთხრა მან მასთან ერთ სკამზე მჯდომარე სერგოს.

— ვინ იცის, შეიძლება ძართლაც მძიერა, — შენიძნა სერგომ.

— მერე რისთვის არ მოაქვს სახლიდან საუსმე? განა ისე ძნელია ერთი ნატეხი ჰურისა და კარაქის მოვნა?

— რისთვისა გკანია, რომ ადვილია? ზირიქით მე დარ-

წმუნებული ვარ, რომ მას სასლბი საუხმეს არ აძლევს. უცი, რომ თედო ობოლია და ვიღაც შორეულ ნათესავთან ცხოვრობს სამოწვალოდ. მე მკონია — მას არც-კი უნდა დასცინოთ.

სერგოს სიტყვებმა გოგი ნააფიქრა. მისი მშობლები იყვნენ მდიდრები, ეველადურით უსრუნველყოფილნი, და ჰატარა კივოსაც ფუფუნებაში ზრდიდნენ. ღარიბი და მძიერი ხალხის შესახებ გოგის მხოლოდ წიგნებში წაგკითხა. ნუ თუ თედო ასეთი ღარიბია, რომ სასლიდან საუხმის მოტანა არ შეუძლია? — ფიქრობდა გოგი: — ნუ თუ მასაც ისე სასტიკად ექცევიან სასლბი, როგორც იმ ბავშვებს, რომლებიც შესახებაც წიგნებში სწერენ სოლმე?

ამ დღიდან გოგომ უფრო ეურბდებოთ დაუწყო ცქერა თედოს. თედოსი ერთი რამ უკვირდა მას: ერთსა და იმავე საგანში ხან ნიშან 1-ს იღებდა, ხან კიდევ 5-ს. როცა 1-ს მიიღებდა, მოჭეუბოდა გულამოსკინით ტირილს და არაფის დაცინვას ეურს არ უკდებდა.

რადგანაც სასელმძღვანელო წიგნები არ გახანდა, გაკვეთალებს ეოველთვის კლასში სწავლობდა. მოვიდოდა თუ არა დასვენების დრო, გამოართმევდა რომელსაშე ამხანავს წიგნს, მიჯდებოდა სადმე კუთხეში და მოჭეუბოდა ზეპირად სწავლას.

ამისათვის მას მოზეპირე დაბრქევს. ბოროტმა სიკომ ასეთი ლექსიც-კი გამოუთქვა თედოს:

თედო ზის და იზეპირებს,
ცხვირი განსე მოჭქცეკია;
ეოველ დილას ჰურს თხოულობს,
თხოვნით ჰკეუბ არეკია.

III

გეოგრაფიის მასწავლებელმა გამოუძახა თელას და I დაუსვა.

— ეს რა ამბავია, თელა?— გაიკვირა მასწავლებელმა, — ამას წინად ისე კარგად იცოდი გაკვეთილი, რომ ან მიიღე, დღეს-კი არა თუ გაკვეთილი, ისიც არ იცი, თუ რა გქონდათ გაკვეთილად.

— მასწავლებლო... ვისწავლი... არ შექმლო... ნუ დამისვამთ დღეს I-ს, — შევეფერა თელა.

— აი, თუ მომავალი გაკვეთილი გვეოდინებ, მოკლე იმ ნიძანს, — უთხრა მასწავლებელმა, — დღეს-კი, ნუ დამკდურები, და თხოვნას ვერ აგინრულებ.

დასვენების დროს გოგი მივიდა თელასთან, რომელიც დაუცის უკან კუთხეში ატუსულიყო და მწარედ სტიროდა.

— რისთვის სტირი? — აღერსით უთხრა მან თელას: — აკი მასწავლებელმა გითხრა, თუ შეძლევი გაკვეთილი გვეოდინებ, ნიძანს გადაგვისწორებო?

— ჩემი ბრალი ხომ არ არის... ვერ ვისწავლე გაკვეთილი, იმიტომ რომ წიგნი არა მქონდა, — სიქვა თვალ-ცრემლიანმა თელამ.

— რისთვის არა გქონდა წიგნი? — გაიკვირა გოგი.

თელას მდგომარეობა ისეთი მძიმე იყო, რომ მისთვის აუცილებელი შეიქნა ვინმესთან გამოლანაზრაკება.

— იცი, გოგი, — დაიწყო მან, — მე ობოლი ვარ და ვცხოვრობ ბიძასთან. ბიძაც ძალიან ღარიბი კაცია. მას ჩემსე არაფრის დასარჯვა არ შეუძლია და, თუ მე მანც ვსწავლობ, მხოლოდ იმიტომ, რომ სახელმწიფო ხარჯზე მიმიღეს... არც ერთი სახელმძღვანელო არა მაქვს და ბიძა-ჩემსაც არ მეუ-

ძლია მივიდოს. როცა მოგვგონებ, ასე მიბნასუხებს სოფელს^{საქართველო} ამხანაგებს გამოართვი, ან როგორმე სსუნანირად მოიქმეცი და იოლად წადიო. აქამდე დათიკოს წიგნებით ვისწავლობდი; ის ხეხთან ახლოვ ცხოვრობს; მაგრამ გუშინ იგიც გამობრძნდა, რატომ ამოცანა არ კადამაწერინეო, და წიგნები აღარ მათხოვა... სხვა-კი არაუინა შევს ისეთი. თანაც უნდა ვითხრა, რომ მხოლოდ დღღამებამდის შემძლია ვისწავლიო: როცა ლამზარი ბინთება, მაკიდას დიდები შემოუსხდებიან და ხემთვის ადგილი არა რჩება. როცა დაწვებიან-კი, მია აღარ მძღვეს ნებას დავრჩე და ვისწავლიო: ემინა—ნაუთი ბგური არ დაისარჯოსო. აბა მითხარი, რა უნდა ვქნა? დღეს ადრე მოვედი, რუსული ვისწავლე, გეოგრაფია-კი ვგღარ მოვასწარი; ვიფიქრე,— არ, მკითხავს მეთქი; მაგრამ მკითხა, და ნიშანიც ცუდი მოვიღე.

გ. ლ.

(დასასრული იქნება).

კ ე ბ უ ს ი.

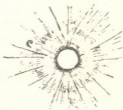
(წარმოდგენილი დ. გვლიფიშვილის-მიერ).

ნაცვალ
სახელი

ს

„40” ბ

”

მე-11 №-ში მოთავსებულ შუაადრის, ციფრების ამოცანის
და კვების ალსნა

ი ს ი ლ ე თ 24 კ ვ ე რ დ ს ე .

შარდის—ბოსტანი.

ციურების ამოცანა აღსნა ირავლი ოთხმე-
სურმა

2	9	4
7	5	3
6	1	8

რეპუსი აღსნა ამბროსი განუქილაბემ:

ეველა ფრინველი ხეზე ზის, მწვერი
დაკოკავს მიწასე.

ფერილები რედაქციის მიმართ.

ქ-ნო რედაქტორო!

უძირიდეუსად კოსოეთ ხეუნც ნაგაწურთ ფრინველთა
დამცველ სასოგადოების წევრებდ და ეველა ზირობებს საუ-
სებით შევასრულებთ.

თბილისის ქართულ გიმნაზ. II კლ. მოწაფე ელენე ზგელაძე.
თბილისის ზავედენიის III განუ. მოწაფე თამარა ხოსიტაშვილი.

ქ-ნო რედაქტორო!

კოსოეთ მეც ნამწურთ ფრინველთა დამცველ სასოგადო-
ებში წევრდ და სიტუვას გაძღუეთ, რომ შევასრულებ ზი-
რობებს.

მიშა შავდია.

ქართული

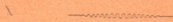
„ნაკადული“-ს რედაქციაში

და

წერა-კითხვის სასოგადოების წიგნის მდარსიაში იუიდება
შემდეგი წიგნები:

- 1) ტომის თავგადასავალი, — თხზ. მარკ ტვენისა, თარგმ. გრ. ყიფშიძისა, ფასი 50 კ.
- 2) რას გვიამბობს ოთახი, — თხზ. ავენაროუსისა, თარგმ. გ. ჯაფარიძის, ფასი 20 კ.
- 3) დასურათებული ასაწყობი ანბანი, — ფასი 1 მ. 20 კ.
- 4) სკრუჯი და მარლევ, — საშობაო მოთხრობა, ჩარლზ დიკენსისა, თარგმანი ნინო ნაკაშიძისა, ფასი 25 კ.
- 5) დასურათებული საყმაწვილო მოთხრობები პ. ქ. ანდერსენისა, ერ. სეტ. ტომპსონისა, ვ. ინსაინისა და რ. კიპლინგისა, ფასი 30 კ.
- 6) ბავშვობა და სიყრმე, — მოთხრობა ლევ ტოლსტოისა, თარგმ. ნინო ნაკაშიძისა, ფასი 60 კ.
- 7) ორი მხატვარი, — თარგმანი დ. ავალიანისა, ფასი 15 კ.
- 8) სამშობლო ბუნების ხარკე, დასურათებული საყმაწვილო მოთხრობები, — ივანე ელიაშვილისა, ფასი 30 კ.
- 9) შობა, მოთხრობა გურიის ცხოვრებიდან, — ნინო ნაკაშიძისა, ფასი 5 კ.
- 10) ახალგაზრდა მეფის სიზმარი და დევი-ეგოისტი, ორი მოთხრობა ოსკარ უილდისა, თარგმ. ივ. მაჭავარიანისა, ფასი 5 კ.
- 11) დათო, — ირ. ეედოშვილისა, დიდების მამიებელი, თარგმ. ალ. შანშიაშვილისა, ფასი 5 კ.
- 12) მოთხრობები, — ლაგერლეთისა და სხვა უცხო მწერლებისა 5 კ.
- 13) იგავ-არაკნი, — 125 დასურათებული, პატარა მოთხრობა, ავტორის სურათით, ალ. შირიანაშვილისა, ფასი 75 კ.

1913 წ. მიიღება ხელის მოწერა

დისურათიურულ საემქაწვილო ჟურნალ

„ნაკადულ“ - ზე

◀ წილიწადი მიცხრა ▶

ჟურნალი გამოვა ჩვეულებრივი პროგრამით, საგანგებოდ არ-
ჩეულ სარედაქციო კომისიის ხელმძღვანელობით; მონაწილე-
ობას ლებულობენ ჩვენი ცნობილი მწერლები და პედაგოგები.

წლიურად ხელის მომწერლებს მიეცემათ:

24 წიგნი „ნაკადულისა“ **12** წიგნი „ნაკადულისა“
მცირე წლოვანთათვის. მოზრდილთათვის.

1913 წელს წლიური ხელის მომწერნი ორივე გამოცემისა სა-
ჩუქრად მიიღებენ მერჯულ მწერ ლ ქალის პარიენტ ბიჩა-
სტოუს რომანს ზანგთ: განთავისუფლების დროიდან, „ბი-
ძია თომას ქობი“-ს სრულ თარგმანს. წიგნში იქნება 80-ზე
მეტე სურათი და ჩართული იქნება ავტორის სურათი და
ბიოგრაფია.

თარგმანის რედაქცია და ინგლისურ ლედანთან შედარება იკი-
სრა ილია ნაკაშიძემ.

ფასი ჟურნალისა: წლიურად ორივე გამოცემა—5 მ. ნა-
ხევარ წლით—3 მან., ცალკე-ცალკე მცირე წლოვანთათვის
24 წიგნი—3 მან., მოზრდილთათვის **12** წიგნი—3 მან.
ჟურნალის შემოტანა შეიძლება ნაწილ-ნაწილადაც.

ხელის მოწერა შეიძლება

ტფილისში—ნაკადულის რედაქციაში, ზეზადაშვილის სახ.,
კოლოფის. ზრ. № 8. Редакция „Накадули“, Головинский
пр., № 8, და წერა-კითხვის საზოგადოების წიგნის შადაზაში, სახა-
ხლის ქუჩა. ქუთაისში—ისიდაორე კვატარაძესთან, მ. ვახუშაშვი-
ლთან და თ. შთაერაშვილთან. სამტრედიაში—ივანე გუადაგო-
თან და ვლ. ნაცვალძესთან. ფოთში—თეოდოლე კანდელაკთან.
ბათუმში—კნ. სოფიო ნაკაშიძესთან, ტრაფიმ იხასარაძესთან და
ჩხისტასია ლომინასესთან. ოზურგეთში და ლანჩხუთში—ლუი იმ-
ნაძესთან. თელავში—ვასო შატაშვილთან. ახალ-ციხეში—კონ-
სტანტინე ვარაშაძესთან. ბაქოში—ვასილ აზვლედიანთან, ხინო
გუდაშვილთან და ივანე ელიაშვილთან. გორში—ხინო ლომურთან
და ქეთევან ვახუშაშვილთან. სოხუმში—კნ. შირამი ანნაძესთან.
ქიათურაში—ივანე გამეღვაჯურთან. განჯაში—ბ. ამბოქაძესთან.
ერევანში—კ. ოდიშორაძესთან. სიღნაღში—ნ. ახმეტელაშვილთან.
ყარსში—ივ. სათაშვილთან. ალექსანდროპოლში—ს. შატე-
რაშვილთან. როსტოვში—მ. კლიაშვილთან.

რედაქტორი ნინო ნაკაშიძე.

გამომცემელი თავ. პავლე იოსებისძე თუმანიშვილი.